ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԱԽՊԱՐ

ՆԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

ՇԵՐԱՅԻԹ
Սէնէլիյի բէչլին · · · · · · · · · · 150
Ալթը այլըղը · · · · · · · · · · 80
Իւչ այլըղը · · · · · · · · · · 40
Թաշ րալտր իչին բօսթա իւճրէթի սէնէլիյի · 40
Շեհիր բօսթասը · · · · · · · · · · 80

Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին Յ· ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա

ԻԼԱՆԱԹ
Պէհէր սաթըրը պիր տէֆալըգ իչին · · · 3
Իքինճի տէֆա իչին · · · · · · · 2
Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սաթըրը · 10
Ձիհաթէ տէրճ խուլընճէք իլանաթ իչին պըրըճա բազարլըգ օլընուր·

Ումուրը նաֆիաայա այիտ պէնտլէր մէճճանէն տէրճ օլունուր·

1117 ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ 1888 ԲԷՆՉՇԷՆՊԻՀ ՆԻՒՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐԱ ՅՈՒՆԻՍ 16/28 ՇԷՎՎԱԼ ١٨ ١٣٠٥ Ն· 1117

ԱՍԻԹԱՆԷ 16 ՅՈՒՆԻՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մէճլիսի ումումի ազասընըն Թայինի իչին ինթիխապ բուսուլալարը, ինթիխապ իթմէք վէ ինթիխապ օլունմագ հագգընը հայիզ օլանլարըն ճիւմլէսինէ տիւնքի կիւնտէն պէտ իլէ Թագսիմ վէ Թէվզի օլունմագա պաշլանմըշ տըր·

Մէքթուպ մահֆազասը տէրունինտէ միւնթէխիպլէրէ կէօնտէրիլէն, ուսուլը ինթիխապ հագգընտա պիր գըթա Թալիմաթնամէ իլէ մէճլիսէ ինթիխապ օլունաճագ 42 ազա իսիմլէրինի եազմագ իւզրէ պիր բուսուլա վէ պիր տէ մէզգիւր բուսուլաեը տէրունինէ վազ իթմէկէ մախսուս պիր մահֆազատան իպարէթ օլուպ, պունտան ագտէմ իշպու ինթիխապ մէսէլէսի հագգընտա եազտըղըմըզ պիր պէնտտէ լիւզումունու իշար իթմիշ օլտուղումուզ իւզրէ, ինթիխապ օլունմագ հագգընը հայիզ օլան զէվաթըն էսամիսինի հավի պիր ճէտվէլ պուլունմամասը, էմրի ինթիխապը խայլի միւշքիւլլէշտիրաճաղը ճիհէթլէ, մուճիպի էսէֆ տիր·

Զաթէն պիզտէ, չիմտիյէ տէկին ուսուլը մէշվէրէթ վէ Թէզէքքիւր բէք տէ իլէրլէմիշ օլմատըղընտան, մէճլիս իչինտէ պէեանը էֆքեար վէ միւթալէա իտէնլէր իլէ ճէվապ վիրէնլէրին, վէլհասըլ միւզաքէրաթը մէճալիս մազպաթ ալարըն պէրթաֆ պիլ նէչըրի, գայիտէ վէ ուսուլ մագամընտա հէնուզ գապուլ իտիլմէմիշ իտուկինտէն, պիլ ճիւմլէ էֆրատը էհլի տիմէքլիմ, ֆագաթ հէման էքսէրիյէթի քիւլլիյէ, միլլէթիմիզտէ, միլլէթին պիւյիւք վէ մուհիմ պիր մէճլիսի ումումիսինէ ազա ինթիխապ օլունմագ էհլիյէթի, իսթիգամէթի վէ նաթըգփէրտազլըղըյա մալիք զէվաթըն քիմլէր օլտուղունու պիլմէք չէօյլէ տուրսուն, օլտուգճա միւսթայիտ վէ սահիպի էհլիյէթ րուհպանտան սէքիզ, վէ ավամտան օթուզ տէօրթ ազանըն, -պիր տէրէճէյէ գատար միւքէմմէլ ճէտվէլի պուլունմամասըղը իչին,- էսամիսինի պուլմագտա կիւճլիւք չէքիլէճէկի տէրքեար տըր· Ինթիխապ օլունմագա հագգը պուլունան Թէքմիլ էֆրատը միլլէթիմիզ էսամիսինին ճէտվէլի Թանզիմ օլունամասա պիլէ, հիչ օլմազսա, էմսալի օլտուղու վէճհ իւզրէ, ինթիխապ օլունաճագ ազա միգտարընըն իւչ միսլինտէ պիր էսամի ճէտվէլի Թանզիմ իլէ, պունուն զէյլինտէ տէ, մալումաթ օլարագ, «մէզգիւր էսամի խարիճինտէ գալան, վէ ինթիխապ օլունմագ հագգընը հայիզ պուլունան զէվաթ տախի ինթիխապ օլունապիլիրլէր» տէնիլէպիլիր իտի, վէ օ հալտէ, գաճն իտէրիզ քի, պու վազիֆէ տահա զիեատէ միւքէմմէլէն իֆա իտիլմիշ օլուր, վէ միւնթէխիպլէրէ, չիմտիքի կիպի, «գըրգ իքի ազանըն՝ իսմինի պուլաճագըզ, վէ քիմլէրի ինթիխապ իտէճէքսիզ» եօլունտա հագգլը պիր սուալէ սէպէպիյէթ վէրիլմէզ իտի·

Հէր նէ իսէ, պու միւշքիւլաթա ռաղմէն, միւնթէխիպլէրին, էմրի ինթիխապը մունթազամէն իճրա իթմէք, վէ միլլէթին մուհիմ պիր մէճլիսինէ եալընըզ ահալը էհլիյէթ վէ իսթիգամէթի նասպ իթմէք իւզրէ, իգթիզա իտէն Թէտապիր վէ Թէշէպպիւսաթը իթթիխազ զըմնընտա, միւմքին օլան ղայրէթ վէ Թէչէպպիւսաթը պիլ իճրա, հալէն վէ միւսթագպէլէն տախիլի իտարէյի միլլիյէնին հիւսնի ճէրէյանընա պիր վասըթայի գավիյէ վէ միգպուլթէ օլմասը լազըմ կէլէն իշպու մէճլիսի ումումիի միւթէպէրանըն էմրի ինթիխապը կիպի պիր ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտէճէքլէրինի գավիյէն մէմուլ իտէրիզ·

Միւնթէխիպլէրէ կէօնտէրիլէն Թալիմաթնամէ տիր·

ՍՈՒՐԷԹԻ ԹԱԼԻՄԱԹՆԱՄԷ

Պի ավնիհի Թէալա պէյն էլ ճէօմաաթ հուսուլէ կէլմիշ օլան իթթիֆագ իւզէրինէ, նիզամնամէյի էսասիյի լայիհասընըն Թէտգիգի, վէ իտարէ մէճլիսի ազալարընըն Թայինի իլէ պունլարա միւթէալլիգ ումուրու սայիրէնին իֆասընա մուպաշըրէթ իթմէք իւզրէ, էվվէլ պէ էվվէլ պիր Միւթէպէրան մէճլիսի Թէշքիլի լազըմ կէլտիկինտէն, իշպու մէճլիսէ նասպ օլունաճագ ազալարըն մէմուրիյէթի պիր միւտտէթ տէվամ իթմէք չարթը իլէ, սուրէթը ինթիխապլէրի վէ Թէֆէրրուաթը սայիրէ հագգընտա, Բիւթպէթլու Պաթրիգ հազրէթլէրինին Թահթը րիեասէթլէրինտէ Թէճէմմի իտէն մուվագգաթ իտարէ մէճլիսինտէ պիլ իթթիֆագ գարարկիր օլան մէվատտ պէր վէճհի աթի պէեան օլունուր·

1 Մատտէ. -- Եիրմի պիր եաշընը իքմալ վէ Տէրսաատէթտէ Թէէսիսը իգամէթկեահ իյլէմիշ օլան քեաֆֆէյի Էրմէնի-գաթօլիք ճէօմաաթը էֆրատը, րուհպան վէ ավամ, ինթիխապ իթմէք հագգընը հայիզ տիրլէր·

2· - Ինթիխապ օլունմագ հագգընը հայիզ օլմագ իչին, քէզալիք Էրմէնի-գաթօլիք ճէօմաաթընտան Տէրսաատէթտէ Թէէսիսը իգամէթկեահ իթմիշ վէ օթուզ եաշընը իքմալ իյլէմիշ վէ պէր մուճիպի գավանինի տէվլէթի Ալիյէ հուգուգու մէտէնիյէտէն սագըթ օլմամըշ օլմասը իճապ իտէր·

3· - Միւթէպէրան մէճլիսի ազալըղընա Թաշրա մէրխասալըգլարընըն ատէտի նիսպէթինտէ ավամտան պիրէր ազա, վէ Տէրսաատէթտէ մէնսուպ օլմագ իւզրէ սէքիզի րուհպանտան վէ օթուզ տէօրտու ավամտան օլարագ ճէման գըրգ իքի ազա ինթիխապ օլունաճագ տըր·

4· - Լէֆֆէն կէօնտէրիլէն ինթիխապ բուսուլալարընըն իլք սէքիզ նիւմէրօլարը ճօնիւնէ օգունուր եազը իլէ սէքիզ րուհպանըն իսմ վէ մահլէզի, վէ գալան նիւմէրօլարըն ճօնիւնէ տախի օթուզ տէօրթ ավամըն իսմ վէ մահլէզլէրի, վէ էկէր օ իսմ վէ մահլէզ իլէ միւսէմմա պիր իքի քիշի վար իսէ, սանաթ եախոտ մահալը իգամէթի, պաշգա մէզայէ վէ միւթալէա արթըրըլմաեարագ եինէ օգունուր եազը իլէ գայտ օլունաճագ տըր·

5· - Միւնթէխիպլէրէ կէօնտէրիլէն վէ իքմալը լազըմ կէլէն բուսուլաեա մուգայէտ նիւմէրօլարըտան ֆազլա իսմ եազըլմաեըպ, ֆագաթ նօգսան եազըլտըղը հալտէ բէտալ օլունմաեաճագ տըր·

6· - Հէր պիր բուսուլա պիր քիշինին, այիտ օլուպ, իքի եախոտ պիր գաչ քիշի նամընա կէօնտէրիլմէկի հալտէ, հիւքիւմսիզ Թութուլաճագ տըր·

7· - Մէզգիւր բուսուլատա եազըլաճագ իսիմլէր սըրասը իլէ նիւմէրօլար ճօնիւնէ օգունուր սուրէթտէ եազըլըպ վէ զիրլի իմզալանմաեարագ, մէյֆուֆէն կէօնտէրիլէն զարֆ տէրունինէ վազ իլէ գաբանտըղտան սօնրա, կէօնտէրէն զաթ՝ զարֆըն իւզէրինէ քէնտի իսմ վէ չէօհրէթի վէ մահալը իգամէթինի Թահրիր իտէճէք, վէ իթմէտիքի հալտէ, բուսուլա քէէնլէմէեէքիւն հիւքիւմսիզ Թութուլաճագ տըր·

8· - Պալէատէ մուհարրէր չէրայիթ իւզրէ Թանզիմ գըլընան ինթիխապ բուսուլալարը, մահը հալին 30 ունճու Բէնչշէնպիհ սապահընտա էկիլին Քիլիսէլէրիմիզ գաբուլարընտա Թալիգ օլունմուշ մէմհուր գութուլարըն պիրինէ պըրագըլաճագ տըր·

9· - Շայէտ միւնթէխիպլէրտէն պաղըլարընա բուսուլա կէօնտէրիլմէմիշ եախոտ կէօնտէրիլիպ տէ էլլէրինէ վասըլ օլմամըշ օլտուղու Թագտիրտէ, եա Գալաթատա Բաթրիգխանէմիզ գալէմինէ, եախոտ մէնսուպ օլտուգլարը մահէլլէնին ժողովըրտապէտլիկինէ միւրաճաաթլէ, իսմ, չէօհրէթ, սինն վէ մահալը իգամէթլէրինի իֆատէ վէ գայտ իթտիրէրէք, ինթիխապ բուսուլասընը ալմալարը, վէ բուսուլայը իսթէմէեէն վէ եախոտ ալըպ տա վագթընտա գութուլարա պըրագմաեըպ իհմալ իտէնլէրին իլէրուտէ չիքեաեաթ վէ իթիրազաթը մէսմու օլմաեաճագ տըր·

10· - Շէհրը Յուլիսին 1 ինճի Ճումաա կիւնիւ սապահլայըն մէզքիւր գութուլար գալտըրըլըպ, հէր քիլիսէնին ժողովըրտապէտ եախոտ Թաղականլարը մարիֆէթիյլէ Պէյօղլունտա Կաթողիկօսարանա կէօնտէրիլէճէք, վէ օրատա օ կիւնիւ իճթիմա իտէճէք օլան մէճլիսի իտարէ մուվագգաթէսինին վէ իշպու Թալիմաթ զիլրինտէ ազասը էսամիսի մուհարրէր Գօմիսիօնու մախսուսի մարիֆէթիյլէ մէօհիւրլէրի մուայէնէ վէ քիւշատ օլունտուգտան վէ բուսուլալար Թաասատ իտիլտիքտէն սօնրա, էքսէրիյէթ գազանմըշ օլան զէվաթըն էսամիսի պիր մազպաթա իլէ Բիւթպէթլու Կաթողիկօս Պաթրիգ էֆէնտի հազրէթլէրինէ արզ վէ Թագտիմ գըլընաճագ տըր·

Էրմէնի-գաթօլիք Բաթրիգխանէսի գալէմի, Գալաթա, 10 Յունիս 1888

ԻՄԶԱԼԱՐ

Նիկողայոս Վ. Պագչեան. Յովսէփ Վ. Րօքոսեան. Անտոն Սարըքեան. Անտոն Տէվրիշեան. Կէորգ Բիրիսեան. Ջէնոբ Էյվասեան. Մկրտիչ Ծաղիկեան. Սերոբէ Աչիկեան.

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՎԱԳԸԱԼԱՐ

Նովօյէ Վրէմիա ղազէթասը, Ալմանիատա վուգու պուլան Թէպէտտիւլի սալթանաթ հագգընտա պէր վէճհի աթի միւթալէա իթմիշ տիր·

«Ռուսիա վէ Ալմանիանըն սանտալիի սալթանաթընա եէնի պիր հիւքիւմտար գուուտ իթտիկի սըրատա, պու Թէպէտտիւլիւն Էվրօբանըն ահվալինճէ նէ՞ Թէէսիր հասըլ իտէճէկէ, ումումէն վէ քէմալը էնտիշէ իլէ սուալ օլունուեօր· Եէնի իմբէրաթօր, Ալմանիա իլէ Ավսթրիա-Մաճարիսթանը րապըթ իտէն պաղլարը պըրագաճա՞գ մը տըր· Պու հալ, վուգու պուլտուղու Թագտիրտէ, Պալգան նիմ ճէզիրէսի ահվալինճէ պիւեիւք Թէէսիր հուսուլէ կէթիրէճէք տիր· Տիկէր Թարաֆտան Էվրօբանըն քեաֆֆէյի նօգթալարընտա իճրա իտիլէն Թէսարիքեաթը ասքէրիյէյի միւտահիշէ, մուազզամ տէվլէթլէրի կիւն պէ կիւն կիրտապ քէնարընա եագլաշտըրըեօր, վէ միւթէատտիտ սըրտալար, գաթլը նուֆուսա պաշլամազա հազըր պուլունուեօրլար· Ֆագաթ, Էվրօբանըն եիւզինի գանտան պիր տենիզէ Թէպտիլ իտէճէք օլան մուհարէպէնին իլք իշարէթինի վիրմէք կիպի Թէհլիքէլի պիր մէսուլիյէթի քի՞մ տէրուհտէ իթմէկէ ճէսարէթ իտէճէք տիր»

«Ռուսիա պէօյլէ պիր չէյ տիւչիւնմէզ· Տէվլէթի միւշարիլէյհա, նամուսքեարանէ վէ սիւքիւնէթլէ քէնտի բօլիթիգասընը իլան իթմիշ, վէ Ավսթրիանըն Թահրիքեաթը միւթէվալիյէսի գարշըսընտա, էմսալի նամէսպուգ պիր Թէհամմիւլ կէօսթէրմիշ տիր· Ավսթրիա հիւքիւմէթի իսէ, Պալգան նիմ ճէզիրէսինտէ քէնտի տայիրէյի հարէքէթինի հազըրլամըշ տըր· Շէօյլէքի, չիմտիքի Պուլկար հիւքիւմէթի, Ավսթրիայա մէյլ իթմէքտէ տիր, Սէլանիք լիմանը, Ավսթրիա իլէ տէմիր եօլ իլէ րապըթ օլունմուշ տուր, Սըրպիսթան վէ Գարատաղ այըրըլմըշլար տըր, վէ չու հալտէ Ավսթրիա իչին, Պէլկրատտա իխթիլալ չըգարթըպ, տախիլի գարըշըգլըգ աչմագ իգթիզա իթմէք իւզրէ Սըրպիսթանը իշղալ իթմէք գալմըշ տըր· Լաքին պու խաթթը հարէքէթ Թէհլիքէլի տիր, վէ Ավսթրիա տէվլէթի, Ալմանիա իմբէրաթօրը ճէտիտինին րիզասը օլմատըգճա, խաթթը մէզքիւրու գապուլ իտէմէեէճէք տիր»

—

Պուլկարիսթանտա իխթիլալա մահքիւմ օլան Բօբօֆուն աֆվը մէսէլէսի էզհանը ումումիյէյի իշղալ իտիպ, հէյէթի միւտիրանտա տախի Թէպէտտիւլի մուճիպ օլտուղու գաճն օլունմագտա տըր·

Մէրգումուն մահզարը աֆվ օլմասընը Թալէպ իտէնլէր, Ռուսիա լիսանընտան Թէրճէմէ օլունմուշ գանունը ասքէրինին 568 ինճի մատտէսինտէ, «պիր զապիթ վէ եախոտ ումուրը ասքէրիյէ միւտիրլիկինին պիր մէմուրու Թիւթպէսինտէն մահրում իտիլիպ, վէ եախոտ հուգուգը մէտէնիյէ վէ ասքէրիյէսինտէն իսգաթ օլունուրսա Թագտիրտէ, հագգընտա սատըր օլան մէհաքիմ գարարը ումուրը ասքէրիյէ միւտիրի Թարաֆընտան բրէնսին րէյինէ Թագտիմ օլունաճագ տըր» տէյի մուհարրէր օլտուղունու պէեան իլէեօրլար·

Տիկէր Թարաֆտան Բօբօֆուն մահքիւմիյէթինի Թալէպ իտէնլէր, Նիզամնամէյի էսասինին 18ինճի մատտէսի իգթիզասընճա, բրէնսին գարարնամէլէրինէ հէյէթի միւտիրան Թարաֆընտան միւթէգապիլէն իմզա վէ մէսուլիյէթի միւտիրան Թարաֆընտան տէրուհտէ օլունմատըգճա մէրի իւլ իճրա օլամաեաճագը սէրտ օլունմագտա տըր·

Պինաէալէյհ հէյէթի միւտիրան րէյիսի Մ· Սթամպուլօֆ, մատտէյի մէզգիւրէյէ իսթինատէն աֆվ գարարնամէսինի Թաստիգ իյլէմէեէճէքմիշ իսէ տէ, բրէնսին, իխթիլաֆ վուգուընտէ հէյէթի միւտիրանը Թէպտիլէ սէլահիյէթի օլտուղու տախի պէեան օլունուեօր·

—

Մըսըր խարիճիէ Նազըրը Զիւլֆիգար բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան էճնէպի գօնսօլօսխանէլէրինէ զիրտէ միւնտէրիճ Թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ օլունմուշ տըր·

Գահիրէ, 13 յունիս

Ֆէխամէթլու տէվլէթլու Խըտիվ հազրէթլէրի Թարաֆընտան խարիճիյէ Նէզարէթինին եօգտէմէ Թէվճիհինի պէեանլէ պէրապէր, տէվլէթլու Րիեազ բաշա հազրէթլէրինին Թահթը րիեասէթինտէ Թէշքիլ օլունան եէնի հէյէթի նուզզար ազասընըն էսամիսինի իրսալ իլէ քէսպը ֆախր, վէ Մըսըրտա մուգիմ գօնսօլօսլար իլէ սապըգտէ պէյնիմիզտէ ճէրէյան իտէն միւնասէպաթը տոսթանէ հալէա խաթըրնիշանըմ օլտուղունտան, վազիֆէմին իֆասը վէ միւնասէպաթը հասէնէնին վիգայեսի իչին միւհթաճ օլտուղում էֆքեարը իթթիֆագքեարանէլէրինէ նէզտի ասըլանէլէրինիզտէ մազհար օլաճաղըմը իւմիտ, վէ իհթիրամաթը ֆայիգամըն Թէէմինաթընը գապուլ իյլէմէնիզի րիճա իտէրիմ·

Մըսըր խարիճիէ Նազըրը
ԶԻՒԼՖԻԳԱՐ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թրապիզօն վիլաեէթի տախիլինտէ քեային Կէօրէլէ գազասը գայմագամլըղը, Վագֆը քէպիր գայմագամը Մուսթաֆա Ֆէհմի էֆէնտիյէ·

Վիլաեէթի մէզգիւրէ տախիլինտէ քեային Վագֆը քէպիր գազասը գայմագամլըղը, Կէօրէլէ գայմագամը Մէհմէտ Էմին էֆէնտիյէ·

Եանեա վիլաեէթի տախիլինտէ Օլօնիա գազասը գայմագամլըղը, Ճէպէլիրիմ գայմագամը սապըգ Նէճիպ էֆէնտիյէ·

Էնգարէ վիլաեէթի տախիլինտէ քեային Ագտաղ-մատէն գազասը գայմագամլըղը, Ղարպի Գարա-աղաճ գայմագամը սապըգ Իզզէթ էֆէնտիյէ·

Գօնեա վիլաեէթի տախիլինտէ Գարաբիւնար գազասը գայմագամլըղը, Ծէրնագ գայմագամը սապըգ Ալի Աթա էֆէնտիյէ Թէվճիհ·

Խայրէտտին բաշա հազրէթլէրինին պիւեիւք քէրիմէսի հանըմ էֆէնտի-

նէ պիրինճի, իքինճի վէ իւչիւնճիւ քերիմէլերի հանըմ էֆէնտիլերէ իքինճի րիւթպելերտէն Շէֆգաթ Նիշանը Հիւմաեունը ·

Մէլանիք վիլաեէթի վալիսի Ղալիպ բաշա հազրէթլէրինին քերիմէսի հանըմ էֆէնտիեէ իքինճի րիւթպետէն Շէֆգաթ Նիշանը զիշանը Հիւմաեունու իհսան պույրուլմուշ տուր ·

—

Սիւէյիշ գանալը հագգընտաքի մուգավէլէնամէնին պու կիւն տիւէլի ֆէխիմէ նէզտինտէ մուգիմ սիւֆէրայի սալթանաթը Սէնիյեէեէ թէպլիղ պույրուլաճաղը ճիւմլէյի թահգըգաթտան տըր ·

—

Վան կէօլիւնտէ վաքօր իշլէթմէք իւզրէ Գափաֆեան վէ շիւրէքէասընա իմթիեազ իթասը հագգընտա մէճլիսի խասսը վիւքէլատա պիր մազպաթա եաբըլըպ զաթը հազրէթի Բատիշահիեէ արզ գըլընտըղը իշիտիլմիշ տիր ·

—

Գուտս պիտաեէթ մահքէմէսինտէ իսթինաֆ օլունաճագ տավալարըն րույեէթի, պա իրատէյի սէնիյեէյի հազրէթի Բատիշահի Պէյրութ իսթինաֆ մահքէմէսինէ Նագլ օլունմուշ իտուկի մէրվի տիր ·

—

Պէյրութ լիմանընը ինշա իտէճէք օլան շիրքէթին իւչ այ միւտտէթ տահա մէօհլէթի թէմտիտ պույրուլտուղու մէրվի տիր ·

—

Սապըգ Ալմանիա իմբէրաթօրիչասընըն խահէթը հիմաեէսինտէ օլարագ Ֆլօրա շէհրինտէ քիւշատ օլունաճագ պաղչէվանլըգ սէրկիսինէ թարաֆը սալթանաթը Սէնիյեէտէն տախի միւշարէքէթ պույրուլարագ ճէմալչէյ նամընտա պիր զաթըն գօմիսէրլիքլէ կէօնտէրիլէճէկի իշիտիլմիշ տիր ·

—

Սէրասքէր բաշա հազրէթլէրինին, պէրայի թէտավի Պէրլինտէ պուլունմագտա օլան մախտումու եավէրանը հազրէթի Շէհրիեարիտէն միրալայ Սաատի պէյ էֆէնտինին · պու քերրէ միւպաեաա իտիլմէքտէ պուլունան Մաուզէր թիւֆէնքլէրի մուայենէսինէ մէմուր պույրուլտուղու իշիտիլմիշ տիր ·

—

Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի, չըմէնտօֆէրի բազար կիւնիւնտէն իթիպարէն տախիլէն քիւշատ օլունաճաղընը Պապը Ալիեէ արզ իլէ, հասըլաթըն արթմասը իչին Շարգ Իրումէլի տախիլինտէ պուլունան խաթթ իլէ իլթիսագընը իսթիրհամ էյլէտիկի, վէ իլթիսագ խաթթընա տայիր օլան միւշքիւլաթ թէսվիեէ օլունուպ, բօսթա մէսալէսինի տախի շամիլ օլմագ իւզրէ, Պուլկարիսթան իմարէթիյլէ պիր մուգավէլէնամէ ագտ օլունաճաղը, վէ Պէլօվա վէ Վագարէլ խաթթընը մուվագգաթէն իշլէթմէք իւզրէ իլթիսագ գումբանեասընա ճանիպը Պապը Ալիտէն րուխսաթ վէրիլտիկի Լէվընթ Հէրըլտտա մուհարրէր տիր ·

—

Կիրիտ մէճլիսի ումումիսի թարաֆընտան ինթիխապ օլունմուշ օլան մէճլիսի իտարէյի վիլաեէթ ազասընըն ինթիխապը Պապը Ալիտէն թաստիգ պույրուլմուշ իտուկի ճիւմլէի թահգըգաթտան տըր ·

—

Ինկիլթէրրանըն պահրը մուհիթ տօնանմասը, կէլէճէք էֆրէնճի յուլիսին օնունտա իսկէնտէրիէ լիմանը բիւշկեահընա կէլէճէք իմիշ ·

—

Սուտանիլէր, Սուաքինէ հիւճում. լէ Ինկիլիզլէրի թազեիգ տէն խալի գալմատըգլարը ճիհէթլէ, Ինկիլիզ գօմանտանը թէլէկրաֆ քէշիտէ իտերէք, տիկէր պիր կանպօթ տահա թալէպ իթմիշ տիր ·

—

Մէճլիսի ումումը սըհհիեէտէ պուլունան ազաի Օսմանիեէեէ պիր զաթըն ալահա իլավէսի իւզերինէ, ճէ-

Նէզպի ազալարըն պազըլարը պիր գաչ կիւնտէն պէրու մէճլիսէ տէվամ իթմէտիքլէրի հալտէ, սալը կիւնիւ ազայի միւմաիլէյհիւմին Րուսիա սէֆարէթխանէսինտէ իճթիմա իթտիքլէրի, վէ ազայի Օսմանիեէնին արթըրըլմասը մէսէլէսինին ֆասլինի սիւֆէրաեա թէրքլէ, ազայի էճնէպիեէնին մէճլիսինէ տէվամընա գարար վէրիլտիկի Լէվընթ Հէրըլտ պազէթասընտա միւնտէրիճ տիր ·

—

Տիւն ագշամ սաաթ $2\frac{1}{2}$-3 սուլարընտա Թաթավլա եօգուշունտա ախչապ պիր խանէտէն հարիգ զուհուր իթմիշ, ֆագաթ եանըլմասընա մէյտան վիրիլմէքսիզին էթրաֆտան իտիլէն ղայրէթ սաեէսինտէ պասթըրըլմըշ տըր ·

—

Շագրի մէշհուր Մէհէմմէտ բէհլիվանըն ավինէսինտէն օլուպ, նէյպիզէ թարաֆլարընտա զուհուր իթտիկինի, վէ պիր գըզ գաչըրըպ, պիր զապթիեէեի տէ թէլէֆ իթմէսի իւզերինէ գուվվէյի ասքէրիեէ ռէվզ օլունտուղունու եազմըշ օլտուղումուզ Պէյթուլլահ նամ շագը հագգընտա ալընան մալումաթը ճէտիտէեէ կէօրէ, մէրգումը, պու գըզը քէօյ իմամընա քէնտիսինէ նիքեահ իթտիրտիկինտէն պահսլա, քէյֆիեէթին կէյպիզէ մահքէմէսի սըճիլաթընա գայտ իտիլմէսինի նայիպ վէ գայմագամը գաղաեա այրը այրը թէզքէրէլէրլէ իշար իթտիկի, վէ իշին տահա ղարիպի օլարագ, իշպու թէզքէրէլէրին զէյլինէ ճինաեէթ վէ շէգավէթինի իթիրաֆիլէ (բէյիսի էշգըեա Պէյթուլլահ) իմզասընը գօյտուղու անլաշըլմըշ, վէ գուվվէյի ասքէրիեէ շիմտիեէ գատար մէրգումուն մէրքեզ իթթիխազ իթմիշ օլտուղու մահալլէրէ վարմըշ օլմասընա նէզարէն, թէրտէսթ իտիլմէսի մէմուլը գավիտէն պուլունմուշ տուր ·

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ ՄԷՊՈՒՍԱՆ ԷՆՃՈՒՄԷՆԼԷՐԻ

—

ՇԱՐԳ ՄԷՍԷԼԷԼԷՐԻ

(Տիւնքի ճէլսէտէն տէվամ)

Մէպուս Տուզմայա (1) ·– Պէնտէն էվվէլ նութգ իրատ իտէն միւհթէրէմ մէպուսուն աեօզլէրինէ զամիմէ օլմագ իւզրէ, էնճիւմէնլէրին սօն տէֆաքի թէճէմմիւինտէն պէրու տէմիր եօլ վասըթասըյլա տէվլէթիմիզ մէմալիքինէ պաղլանմըշ, վէ պինաէնալէյհ պիզէ եագլաշմըշ օլան վէ չօգ տէֆա միւնասէպէթ վէ ալէգամըզ պուլունտուղու տօսթ վէ տիւշմէնլէր թարաֆընտան տէրմեան իտիլէն պիր մէմլէքէթ հագգընտա գօմիթէնին վէ Ավսթրիա հիւքիւմէթինին նազարը տիգգաթընը տավէթ իթմէկի արզու իտէրիմ · Էվվէլա, օլ կիւզէլ մէմլէքէթէ Ավսթրիանըն կէօզ տիքմիշ օլտուղու պէեան իտիլմէքտէն տուր օլունմամըշ, վէ տիւշմէնլէրիմիզ տէ, պու րիվաեէթլէրի պիզէ գարշը սիլահ մագամընտա իսթիմալ իթմիշլէր տիր · Պիր գաչ այ մուգատտէմ պիտէֆաթ պու մէսէլէ իլէ իշթիղալէ ֆըրսաթ պուլտում, վէ մալումաթըմ տէրէճէսինտէ բօլիթիգամըզըն մագսատլէրինի պէեան իթմէկէ, րիվաեաթը պէտախահանէեի իզալէեէ, վէ Ավսթրիա ալէյհինտէ վարտար սէվահիլինտէ նէշր իտիլէն միւֆթէրիեաթը րէտտ վէ ճէրհ իթմէք իւզրէ, խուրրիեէթ նազըրըմըզա ֆըրսաթ իրաեէսինէ չալըշտըմ ·

«Պալգան նիմ ճէզիրէսինին էն կիւզէլ, էն զէնկին վէ էն մահսուլտար մէմլէքէթտէն պիրի օլան Մաքէտօնիատա պաշլըճա աթը միլլէթ իսքեան իտէր, միլլէթի հաքիմէ օլան Թիւրքլէրտէն մաատա, Սըրպլըլար շըմալ ճիհէթինտէ, վէ գաթիէն մահտուտ պիր սէմթտէ մուգիմ տիրլէր· Րումլար տախի օ գապիլ օլարագ սէվահիլ իւզերինտէ իսքեան իտէրլէր · Մէմլէքէթին տիկէր ճիհէթլէրինտէ եա տաղընըգ եախօտ Թօբտան օլարագ, սայիր Րումլար, Պուլկարլար, Արնավուտլար, Մաքէտօնիալըլար եախօտ Գուչօվլագլար եաշըյօրլար օլուպ, պունլար, իքի կիւրուհ տըրլար · Իլք կիւրուհ, Սլավ ճինսինտէն օլարագ, Սըրպլըլարը վէ Պուլկարլարը հավի տիր · տիկէր կիւրուհ, Րում օլուպ, չօգ տան պէրու Րում քիլիսէսինէ թէպաիեէթ իթմիշ օլան Արնավուտլարտան, վէ Մաքէտօնիալը Րումանիալըլարտան եախօտ Րում Րումանիալըլարընտան միւրէքքէպ օլուպ, պու սօնրաքիլէր, քիլիսէ, մէքթէպ, ախլագ վէ թէվէճճիւհաթլա Րումլարա պաղլը տըրլար · Աթինատա էճնէպիլէրին թէհայիւրիւնիւ մուճիպ օլան վէ Մաքէտօնիալը Ուլահլար իլէ Արնավուտլարըն սաարընտան պուլունան միւքէլլէֆ թէէսսիւսաթը վաթանբէրվէրանէ պունա խապաթ տըր · Խալքի միւտտէթտէն պէրու պու խրիսթիեան ճէօմաաթլար, մահալը սայիրէտէ օլտուղու միսիլլու, Մաքէտօնիատա տախի քէնտի իշլէրինտէ թէմամիյլէ սուլհ վէ հիւսնի իմթիզաճ իւզրէ եաշամագտա իտիլէր · Մուխթաարէն սէօյլէեիմ, Այիոսթէֆանօս ահտնամէսի, պիր թարաֆտան պազը հագգօըգ արզուլարը ուեանտըրմըշ, վէ տիկէր թարաֆտան միւսթագպէլտէ պիր բաթլագ իհտաս իտէպիլէն պազը մուխամարալար իգա իթմիշ տիր ·

«Այիոսթէֆանօս ահտնամէսինի գըսմէն թասհիհ իթմիշ օլան Պէրլին մուահէտէսիլէ մէզքիւր մուխամարալարըն էօնիւ գըսմէն ալընմըշ տըր, լաքին Մաքէտօնիա գըթասը, պազը միլլէթլէր միեանընտա շիտտէթլի պիր մէյտանը միւնագաշա օլմագտան տուր օլմամըշ տըր · Րումլար իլէ Պուլկարլար արասընտաքի էսքի ատավէթ, վէ օրթա տէհրտէ տէվլէթի իսլամիեէնին եաբըլմասընա բէգ զիեատէ եարտըմ իթմիշ օլան մէզքիւր իքի միլլէթ արասընտաքի կէչմանլարըն միւնագաշալարը, պու կիւնքի կիւն էհէնտէն պաշլամըշ տըր, վէ պիւեիւք պիր տէվլէթին մէմուրլարը տահա խուսուսա շու արալըգ, կէրմի վէ մուզիրր սուրէթտէ չալըշմագտա, վէ իքի միլլէթին մէնաֆիի իչին զարարլը պիր թարզտա շու հալտէն իսթիֆատէ իտէպիլմէքտէ տիրլէր · Րումանիալըլարըն վէ Արնավուտլարըն Րում քիլիսէ վէ մէքթէպլէրինէ գարշը նէշրիեաթլարը տա պունտան մաատա տըր · վագըա պու նէշրիեաթըն հիչ պիր տէվամի թէէսսիրի օլամազ, լաքին հիչ օլմազսա պազը ումիտլարա ֆաթ վէ միւնազաաթ իլգա իտէպիլիր · Գաթօլիք նէշրիեաթընը տախի զիքր իթմէլիիմ քի անըն նէթիճէլէրի տէ, էսէֆ օլունուր քի, Ավսթրիաեա գարշը իսթիմալ օլունմագտա վէ բանսլավիստ միւթէհաճճիմլէրի էլինտէ գուվվէթլի պիր սիլահ մագամընտա պուլունմագտա տըր ·

«Էֆէնտիլէր, պու միւնազաալարըն նէթիճէլէրինի, վէ պազը ճէօմաաթլար միեանընտա իղա իթտիքլէրի իխթիլաֆլարը, վէ պու սէպէպլէ մէզքիւր ճէզիրէլէրինտէ մէմուրիեէթինի Օսմանիեէ նէզտինտէ նէ կիւպի իթհամաթ վէ միւֆթէրիեաթա տուչար օլտուգլարընը, վէ նիչէ պիգիւնահլարըն հուզուրը մէհաքիմէ չըգարըլտըգլարընը վէ տիւչար միհն ու մէշագգաթ օլտուգլարընը, վէ տայիմա հէճէճան վէ թահքիր իչինտէ պուլունան իշպու ճէմիլ էհալինին, ինսաֆսըզ վէ զալիմանէ էճնէպի մէմուրլարընա սուհուլէթլէ շիքեար օլտուգլարընը պէեանէ հաճէթ կէօրմէմ ·

«Պու հալ գարշըսընտա պիզէ տիւշիւնիւլէճէք մատտէ շու տուր քի, մէզքիւր ահվալը էսէֆիշթիմալ գարշըսընտա Մաքէտօնիատա պուլունան մէմուրլարըմըզա նէ' կիւպի վէզայիֆ խասսէթ իթմէքտէ տիր, չիւնքի օ մէմլէքէթտէ տէվլէթիմիզին մէնաֆիի թէհլիքէտէ տիր · Պու մէնաֆի, ֆէթհի մէմալիք օլմայըպ, իլլա թիճարէթիմիզ վէ սանաաթլարըմըզ իչին եէնի գաբուլար աչըլմասը, վէ մէզքիւր ճէօմաաթլարըն թէվէճճիւհաթընը գազանըլմասը մէնաֆիիմիզ իգթիզասընտան տըր · Օ ճէօմաաթլարըն թէվէճճիւհ վէ էմնիեէթլէրինի գազանմալըեըզ, զիրա տիկէր հիչ պիր տէվլէթին Պալգանլարտա եէրլէշմէսինէ ասլա վէ գաթիա միւսաատէ իտէմէեիզ···

«Պու սէպէպլէ մէմալիքի Օսմանիեէտէ պուլունան մէմուրլարըմըզ, գաթի պիթարաֆլըգլա պէրապէր, քեաֆֆէի միլլէթլէր հագգընտա միւսավի պիր խայըրխահլըգ իպրազ իթմէլի տիրլէր · Պու պապտէ իսրար իտէրիմ քի, կէօսթէրիլէճէք մուամէլէի խայըրխահանէ միւսավի օլմալը, վէ միլլէթ վէ մէզհէպ իխթիլաֆընտան տօլայը հիչ պիր թարաֆ իլթիզամ գըլընմամալը տըր · Պիլաքիս, մէմուրլարըմըզ խէլէֆի պէյնէ թէվասսութ իթմէկէ տայիմա հազըր պուլունմալը տըրլար · Խուսուսա պազը մէմուրինի Օսմանիէ, ալտըգլարը եանլըշ մալումաթլա խաթայա տիւշմիւշ պուլունսալար պիլէ, մէմուրլարըմըզ, վուգուաթը սահիհ հագգընտա անլէրին նազարը տիգգաթընը ճէլպէ չալըշմալը, թէեսիրաթը նէթիճէլէրինին էօնիւնիւ ալմալը տըրլար · Պալգանլարտա, Թութուշուր մատտէլէրին եըղըլմասընա միւսաատէ իթմէմէլիք, վէ պիլաքիս զաթէն մէվճուտ օլան մատտէլէրի զարարսըզ պիր հալէ գօյմագ, մէնֆաաթըմըզ իգթիզասընտան տըր · Աթէշի Թութուշտուրմագ իչին հա՛նկի էլլէրին տայիմա հազըր օլտուղունու պիլիրիզ · Պու սէպէպլէ, հէր շէյտէն էվվէլ տէվլէթի Օսմանիեէնին թէմամիեէթինի մուհաֆազա իթմէք, վէ տէվլէթի միւշարիլէյհա իլէ Եունան տէվլէթի արասընտա միւնասէպաթը տօսթանէ հուսուլինէ չալըշմագլըգ քէզալիք մէնֆաաթըմըզ իգթիզասընտան տըր · Միւշքիւլաթը պիլիեօրում, լաքին շու գանաաթը էֆքեարըն մէհաֆիլի Եունանիեէտէ կիրմէկէ պաշլատըղընը տա անլաեօրում · չէօյլէքի հէր հա՛նկի Եունանլը, տէվլէթի Օսմանիեէ ալէյհինտէ ֆէսատ գուրար իսէ, պէնիմ էֆքեարըմճա, քէնտի տավասընա, եանի Եունանլըլըգ տավասընա գարշը պիր ճինաեէթ իշլէմիշ օլուր ·

«Պու հալի թէպտիլ իթմէկէ չալըշմալըեըզ, լաքին նէ' պիր, նէ' տէ տիկէր թարաֆը կիւճէնտիրմէքսիզին, ճիւմլէսի հագգընտա պու նամուսքեարանէ վէ խայըրխահանէ հարէքէթ վէ մէսլէքլէ, քէնտիմիզէ տօսթլար գազանըրըզ, վէ մէնաֆիի թիճարիեէմիզ լէհինտէ չալըշմըշ օլուրուզ, զիրա պիզ, հէր շէյտէն էվվէլ պունու մուհաֆազա իթմէլիեիզ · Շարգտաքի տիւշմէնլէրիմիզէ կէլինճէ, մուահէտէլէրէ սատըգ վէ միւսթագիմանէ պիր բօլիթիգա իթթիխազ իթմէքլէ, անլէրէ տահա զիեատէ գօլայլըգլա վէ էմնիեէթլէ ղալէպէ իտէպիլիրիզ · Քիմսէեի իթհամ իթմէեօրում, վէ քիմսէեէ գարշը շէրրէ գատար թէքտիրտէ պուլունմաեօրում · Պու մէսէլէեի մէյտանա գօյմագլըղըմ իսէ, խարիճիեէ նազըրըմըզա իֆատէի հալ իթմէկէ, վէ տիւշմէնլէրիմիզին րիվաեէթլէրինի խաֆիֆլէթմէկէ ֆըրսաթ վիրմէք իչին տիր · Ջանըմ իտէրիմ քի, պու սուրէթլէ վաթանբէրվէրանէ պիր վազիֆէ իֆա իթմիշ օլայըմ ·

(Տէվ-ը)

(1) · Պու զաթ, անասըլ Նուտանըլը օլուպ, ախիրէն, խասսթա օլան գըզընը կէօրմէք իւզրէ Աթինաեա կիթմիշ, վէ գըրալ Եօրկի հազրէթլէրի, Մ· Թրիգուբի վէ սայիր Եունան րիճալըյլա պիտէֆաթ կէօրիւշմիւշ տիւր ·

ՍՈՒԷՅԻՇ ԳԱՆԱԼԸ

Սիւէյիշ գանալը մուգավէլէսի իչին Պապը Ալի թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան թատիլաթ, Ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրինէ գապուլ օլունմաղլէ, մէզքիւր մուգավէլէնամէնին տիւն թաստիգ օլունտուղու, վէ Պապը Ալիտէն տիւէլի մուազզամա թէպլիղ գըլընաճաղը իշիտիլմիշ տիր ·

Մուգավէլէնամէ սուրէթի էլտէ մէվճուտ օլմատըղընտան, միւնտէրիճաթընա վուգուֆը աճիզանէմիզ եօգ իսէ տէ, հուգուգը տէվլէթին թահսիլ իտիլմէսինտէքի նիեաթը խէֆիեէնին թէէսսիրաթը գասր օլունտուղու շիւպհէսիզ օլմասըյլա, նէթայիճի միւսթահսէնէ հէր հալտէ օլսա սէզավարը շիւքրան տըր ·

Էվվէլ ու ախըր եազըլան թաֆսիլաթտան մալում օլտուղու իւզրէ, մուգատտէմա Սիւէյիշ գանալընա տայիր Բարիստէ ագտ օլունան գօնֆէրանս տահա վասի էսասլարլա հուգուգը տէվլէթի թանըրըպ, մուվագգաթ պիր իշղալըն ահքեամընը կէրէքի կիպի կէօսթէրմիշ, վէ Մըսըրըն, ֆէրմանը ալիլէր իլէ միւէսսէս օլան իմթիեազաթը տախիլինտէ հիւքիւմէթի Սէնիյեէնին գանալ իւզերինտէքի հագգը թէֆթիշ վէ գօնթրօլունու թայինի իլէ, ումումը նագլիեէ վէ ասքէրիեէ իլէ միւտաֆաատաքի հուգուգը տէվլէթի թաստիգ իթմիշ իքէն, մուախխարէն Ինկիլիզ գօմիսէրինին իմթինա վէ թէրէտտիւտինտէն տօլայը մուգարրէրաթ վէ միւզաքէրաթը վագըա գըսմէն նէթիճէսիզ գալմըշ, վէ տահա սօնրա Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա գապինէլօլարը այրըճա պիր մուգավէլէնամէ լայիհասը գարարլաշտըրըլըպ օրթաեա չըգարըլմըշ իտի ·

Իշպու մուգավէլէնամէնին հիւքմ վէ մազմունու իսէ, մէնաֆիի էսասիեէյի տէվլէթէ մուղայիր օլտուղու, նէզտի ալիի Թաճտարը հագայիգ-շուարտէ թէպէյյիւն իտիպ, պի հագգ րէտտ օլունմուշ վէ պազը տէվլէթլէր թէվասսութ իտէրէք, պունուն գապուլինի թէքլիֆ իյլէմիշ օլտուղու հալտէ, միւճէլլէտ զաթը Շէվքէթսիմաթը հազրէթի Թաճտարըն ուլուվվը սէպաթ վէ համիեէթի ալէմբէսէնտանէսի սաեէսինտէ, օ կիպի թէվասսութլէր հիւքիւմսիւզ պրագըլըպ, թատիլաթը մուհիմմէ իճրասը թէքլիֆ պույրուլմուշ իտի ·

Իշթէ օ իսրարը նէթիճէսի օլարագ պիլ ախըրէ թարաֆը էշրէֆի Միւլիւքեանէտէն արզու պույրուլան թատիլաթըն պիր գըսմը մուհիմմինէ մուվաֆֆագըեէթ հասըլ օլմուշ, վէ Սիւէյիշ գանալը իւզերինտէ օլան հուգուգը ճէլիլէի հիւքիւմրանի թէէմին պույրուլմուշ տուրքի, իշին շու տէրէճէեի ալիեէի պուլմուշ օլմասը շէրէֆի ալի իւլ ալի, եինէ հիմմէթի ճիհանգըյմէթի Շէհրիեարիեէ այիտ տիր · Շիմտի Պապը Ալի, Մըսըր մէսէլէի էսասիեէսի հագգընտաքի միւզաքէրաթը տախի պըրագ մահըրպ, ճիհէթի ումումիեէճէ խըթթէի Մըսըրիեէնին իսթիհսալը սէլամէթ վէ սաատէթի ճիւմլէնին ինթիզար քէրտէսի տիր ·

Ջիւնքի Ինկիլթէրրատա պազը մաթպուաթըն նէշր իլէտիկի նիեաթ վէ ամալա պագըլըր իսէ, Եվրօբա տէվլէթլէրինին հիսսէտարը մէնֆաաթ օլտուղու Սիւէյիշ գանալը կիպի պիր մէսէլէ իքմալ օլունտուգտան սօնրա, իշղալ մատտէսինի մէսքիւթ պրագմագ, պիր թագըմ րիճալը սիեասիեէնին մաթմահը նազարը օլմասընա, վէ իքի նօգթատա ֆէտաքեարլըգ կէօսթէրիլմէսի տէ էսասըն մուալլագ պրագըլմասը էֆքեարընտան միւթէհասսըլ օլամաճաղընա մէպնի, իւչ սէնէ էվվէլ սըր Տրիւմօնտ Ուօլֆուն թէքրար իլչէլիկլէ Ճէլմինաթա իսթինատ իտիլէրէք, թէճտիտի միւզաքէրաթ գըլընմասը միւթէմէննայի ումումի տիր ·

Պու պահսըն թէքրար թաֆսիլինէ սէպէպ օլան ահվալ չօգ իսէ տէ, պունլարտան պիրինի զէյլի էֆքեարէ վէ մէրամ իթմէք իսթէեօրուզ ·

Ինկիլիզ ղազէթալարընտան պազըլարը, պիր վագըթ Մըսըր Նուզզարընըն թէպէտտիւլիւնիւ աերըմաեէյի մէզգալ իթթիխազ իթմիշ, վէ էնվայի

իթհամաթ վէ ինթիմալաթա մէյտան աչմըշ օլուպ, պունլարըն պիր հագըգէթ վէ եասա միւսթէնէտ օլմատըղընը կէօրմէյըրի ուգերինէ, սէօզիւ տէյիշտիրէրէք, ամալը միւթէնէվիեէի թէմսի իթմիշլէր իտի։

Տահա սօնրալարը Ա.Հմէտ Մըխթար փաշա հազրէթլէրինին տէվամը մէմուրիեէթինէ լիւզում պուլունուպ պուլունմատըղը պահսը աչըլարագ, հաթթա միւշարիլէյհին Մըըրտաքի մէմուրիեէթի նէ գատար միւտտէթ իմթիտատ իտէճէկի մէճլիսի մէպուսանը ազասընտան պիրի թարաֆընտան սօրուլմասըյլա, խարիճիէ միւսթէշարը սըր Ճէյմս Ֆերկիւսըն պու պապտէ պիր կիւնա մալիւմաթ օլմատըղընը պէեան իթմիշ տիր։

Գըլթաի Մըսըրիէ, մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէտէն օլուպ, տէվլէթի Ալիէէ իսթէտիկի վաքթա գատար միւշարիլէյհին մէմուրիեէթինի թէմտիտ իտէճէկինտէն, սիւալը վագը միւնասիպէթսիզ իտի։ Ֆագաթ սըր Ճէյմս Ֆերկիւսընէ սիւալը մէզքիւրը սէրտ իտէն զաթ, խըլթթէի Մըսըրիէնին նէ զէման թախլիէ օլունաճաղընը սօրմալը իտի։

Հէր նէ հալ իսէ, մագսատըմըզ՝ հուգուգը միւթէնէվիյէյէ իլէ միւեասէսա օլան վէ էվվէլ ու ախըր լօրտ Կրանվիլ իլէ լօրտ Սալիզպըրի թարաֆլընտան թաստիգ իտիլէն հուգուգը սէրիհաի տէվլէթին իճապաթընը գապուլ իլէ, խըլթթէի Մըսըրիէնին սէլամէթ վէ սաատէթինէ խըտմէթ օլունմասը գըմընտա Պապը Ալինին զուհուրը սաարը համիյէթ վէ ըէվիյէթինէ ինթիզարտէն իպարէթ տիր։

(Թարիգ)

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ԱՎՍԹՐԻԱ

Գօրէսբօնտանս Բօլիթիգ ղազէթասընա Բէթրէսպուրկտան 12 յունիօ թարիխլէ պ'ըր վէճհի աթի եազըլմըշ տըր։

Ավսթրիա-Մաճարիսթան մէճլիսի մէպուսան էնճիւմէնլէրինին քիւշատընտա իմբէրաթօր Ֆրանսուա-Ժօզէֆ վէ Մ. Թիսցա վէ սայիր զէվաթ թարաֆլարընտան իրատ օլունան նութգլար, Բէթրէսպուրկտա օլուգճա հիւսնի թէէսսիրի մուճիպ օլմուշ տուր։

Ալմանիատա վուգուա կէլէն թէպէտտիւլ իւզէրինէ, սէրսէրիլիք եօլունա կիրտիկի հալտէ, Ավսթրիանըն միւնֆերիտ գալաճաղը հասէպիլէ, Ավսթրիա-Մաճարիսթան մէհաֆիլի ըեսմիեէսինին թաուրի լիսանը, Ռուսիա էֆքեարը ումումիեէսիլէ ղազէթալարը նազարընտա զարուրի տատ օլունմուշ տուր։

Ավսթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթի՝ զաթէն քիւլլի օլան թէճհիզաթը սաքերիեէսինի արթըրտըղընտան, մէզքիւր սուլհբէրվէրանէ նութգլար ալա հիւսնի թէէսսիր իտէմէմիշ, Ավսթրիա-Մաճարիսթան վիւքէլասընըն քիւլլիէն Ռուսիա ալէյհինտէ պուլունմաղլէ պէրապէր, իսթիգպալէ ֆէվգէլատէ նազարը էնտիշէ իլէ ալթֆը նազար իթտիքլէրի զանն օլունմուշ տուր։

Սայիր տէվլէթլէր, Ռուսիա տախի, իշպու էնտիշէլէրէ զահիպ օլուպօրլար իսէ տէ, Ավսթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթինին Պալգ.ան նիմ ճէզիրէսինտէ Ռուսիանըն նուֆուզը եէրինէ քէնտի նուֆուզունու թէէսսիւսէ գըեամ իթտիկի Բէթրէսպուրկտա զանն օլունտուղունտան, ահվալը սիեասիէ քեսպի պուհրան իտիպ Ռուսիա էֆքեարը ումումիեէսի հալը հազըրը մէսուլիեէթինի տէվլէթի միւշարիլէյհէա աթֆ իթմէքտէ տիր։ Ավսթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթի, Ռուսիա հագգընտա պու գատար իզհարը մուպաղէնէթ իթմէտէ, զիքր օլունան էնտիշէլէրին ինտիֆաինէ մուավէնէթ իլէր իտի։ Ցիֆէր թարաֆտան Էրպապը վուգուֆըն էֆքեարընճա, Ավսթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթինին թէտարիքեաթը սէֆերիեեսինտէ իսրար իտէրէք, պիլ ախըրէ մուհարէպէէ մէճպուր օլմասը տա իհթիմալտէն կէօրիւնիւեօր։

Ռուսիա մուհարէպէտէն գօրգմազ իսէտէ, պունու արզու տախի իթմէտիկինտէն, Ավսթրիա-Մաճարիսթան վիւքէլասընըն պէեանաթը սուլհբէրվէրանէլէրի, ֆիիլի տէլիլլէր իլէ իսպաթ օլունմամասընա թէէսսիւֆ օլունմուշ տըր։

Ավսթրիա-Մաճարիսթան վիւքէլասը, զահիրէն սուլհբէրվէրանէ իտարէի լիսան իթտիքլէրի հալտէ, եասաէն թախսիսաթը սաքերիեէնին պիր գաթ տահա զամմընը թէքլիֆ իթմիշլէր տիր, ֆագաթ Ռուսիա տիբլօմաթլարը, Ավսթրիա-Մաճարիսթան վիւքէլասընըն կէչէն սէնէքի նութգլարընը պու տէֆաքի նութգլար իլէ մուգայէսէ իտէրէք իսլահը լիսան իթտիքլէրի էֆքեարընտա պուլունուեօրլար։»

Գօրէսբօնտանս Բօլիթիգ ղազէթասը, իշպու մէքթուպուն զիրինտէ իլավէ իթտիկի միւթալէասընտա, Ավսթրիա - Մաճարիսթան տէվլէթինին, թէտապիրի ինթիհաթիեէյի սաքերիեէսի, Ռուսիա տէվլէթինին թէտարիքեաթը սէֆերիեէսինէ մէպնի իճապ իթտիկինի սէրտ ու պէեան էյլէմիշ տիր։

ԳՕՆԹ ՏԸ ՄԷՕՆԻՒՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

(1116 նումէրօտան տէվամ վէ խիթամ)

Էքսէր սըըալարտա, ամէլէ, րէգապէթ մէճպուրիեէթի վէ քէնտիսինին վէ ֆամիլեասընըն ինթիաճաթընը իքմալ իթմէք լիւզումու սէպէպիլէ իփրաթ չալըշմասըյլա պէրապէր, եինէ մագսատընէ էրէմէեօր. չէօլլէքի ամէլէնին սէրպէսթ օլտուղու իլան իտիլսէ իտիլմէսէ, սէրպէսթ օլամաեօր. Պինաէնալէյհ չալըշմագլըղըն հուտուտսուզ սէրպէսթիեէթի, բէք չօգ զէման սատէճէ պիր սէօզ տուր։

Ամէլէե, հագգը օլտուղու մէշրու թարզիեէլէրի էկէր վէրմէք իսթէեօր իսէք, զիեատէ իգթիտար սահիպի օլանլարա գարշը զայիֆլէրի գանուն վասըթասըյլա հիմաէ իթտիրմէլիեիզ։

Սէօյլէրիմ, Լագօրտէր նամ բահիպ կիպի ճիւմլէ նազարընտա միւհթէրէմ պիր զաթըն հիւքմ ու թէէսսիրինէ ինհալ իտէրիմ. Միւմաիլէյհ, իշպու չալըշմագ մուհարէպէսինտէն պահսիլա, «Սահիպի գուվվէթ իլէ զայիֆ արասընտա հիւրրիյէթ՝ իճրաի Թազեիգ իթմէքտէ վէ գանուն տախի գուրթարմագտա տըր» տէմիշ տիր. -իմտի, գօմիսիօնը մախսուսընտա հազըրլատըղըմըզ գանունու գապուլ, վէ անըն իքմալ իտիլմէսինի սիզտէն րէճա իտէրիմ, զիրա 1874 գանունընտա, չօճուգլարըն գա'չ եաշընտա օլտուգլարը զէման ֆաբրիգալարա կիրէճէքլէրինէ տայիր ճիւզի պիր թասրիհաթ իթմէզսէնիզ, ամէլէ օլան էհալի հագգընտա մէսուլիեէթինիզ օլմատըղընը իսպաթ իթմիշ օլաճագ սընըզ։

Ամէլէնին քեաֆֆէի սընըֆլարընտա, եանի չօճուգլարա, գատընլարա, վէ ֆամիլեանըն մուհաֆըզը վէ չօճուգլարընըն հօճասը օլան էվլի գատընլարա, վէ էրքէքլէրէ տայիր պիր գանուն պուլունմագ լազըմ տըր, չիւնքի էրքէքլէրին գուվվէթլէրինին տէ պիր հուտուտու վար տըր քի, օ հուտուտու թէճավիւզ իթմէք ճայիզ տէյիլ տիր։

Գատընլարըն չալըշմասը մէսէլէսինէ կէլինճէ, Մ. Ժիւլ Սիմօն տէմիշ տիր քի, ֆաբրիգաեա կիտէն իշճի պիր գատըն, գատընլըգտան չըգար։ Պու սէօզ նէ գատար չէտին օլսա, խուսուսիլէ պիւեիւք չէհիրլէրտէ չալըշան գատընլար հագգընտա բէք տօղրու տուր։

Գատընլարըն զայիֆ մախլուգ օլտուգլարը ինքեար օլունամազ, ֆագաթ պիր գատընըն քէնտի էմէկիլէ պիր ազ բահաթլանմասընը իսթէմէսինէ նէ՝ հագգ իլէ մանի օլունապիլիր տէյի սիւալ իտիլեօրունուզ։

Պու սէօզ հագգըը օլապիլիր, լաքին պու սըրատա պաշլըճա մատտէյի մուհիմմէ, մէմլէքէթէ պիւեիւքլիւկիւն եասաը հազըրլայիճէք օլան ֆամիլեա էօմրիւնիւն մուհաֆազա վէ վիգայէսինտէն իպարէթ տիր։

Մ. Նատօնուն պահս իթտիկի, վէ պիզիմ սիզէ միսալ մագամընտա իրատէ իթտիկիմիզ ինկիլիզ ազըլատէկեանընտան պիր զաթ, Մանչէսթէրտէ, պու գանունլար, ֆամիլեաեա էօմրիւն միւճատէտէն թէէսսիսինէ նօգթաի հարէքէթ տիրլէր տէմիշ տիր, վէ հագգը տա վար տըր։ Թէքրար իտէրիմ քի, ֆամիլեա՝ միլէթլէրին պիւեիւքլիւկիւնիւն եասաը տըր։

Շուրասը պիլմէք էյզէմ տիր քի, պիր գատընըն չալըշմասընըն քեարը, անըն, քէնտի խանէսինտէն զայպուպէթ իթմէսիլէ հուսուլէ կէլէն զարարա գարշըլըգ օլ'ըր մու։

Մ. Լիօնէ, պու մէնֆաաթը նազտէնինին նէ՝ րատտէնէ էնտիկինի կէօսթէրմիշ, վէ պիր գատընըն քեարըյլա խանէսինտէն զայպուպէթի նիւզիւնտէն հասըլ օլան մէսարիֆի թէրազիէ գօյմուշ, վէ նէ՝ գատար ճիւզի պիր ֆարգ իչին չօճուգըն վալիտէսինին հուզուրունտան մահրում իթտիկինիզի պէեան իյլէմիշ տիր։

Շու թէշվիհի տինլէեին. եալընըզ պիր նօգթատան մաատա, հէր ճիհէթճէ անի տէրճէ չալըշմագ, անի կիւնտէլիք, անի մէօքէն, անի միգտարտա վէ սիննաէ չօճուգլարը հավի իքի ֆամիլեա օլսա, վէ պունլարըն պիրինտէ, ֆամիլեա գատընը խանէսինտէ գալսա, վէ հիչ պիր չէյ գազանմասա, ֆագաթ տիկէրինտէ իսէ, գատըն, հէր կիւն չալըշմաղա կիտսէ, վէ զէվճինին գազանճը օլան 3 ֆրանգ 50 սանթիմէ խաւսա 4 ֆըրանգա քէնտիսի տէ 1 ֆրանգ 50 սանթիմ խաւսա 2 ֆրանգ իլավէ իյլէսէ, պունլարտա նէ՝ ֆարգ օլտուղունու մէմուլ իտէրսինիզ։ Չալըշմաղա կիտէն ֆամիլեա գատընընըն խանէսի մուրտար, չօճուգլարը եալըն աեագ վէ էսկի պիւսկիւ կիրինմիշ օլուր. տիկէրինին իսէ, խանէսի թէմիզ, գարըօլալարը եաղըլըմըշ, չօճուգլարը գըշ եազ չօրապը թաամլարը վէ սըհհաթլէրի սըըասընտա պուլունուր, վէ պու էվտէ հիւսնի հալ միւշահէտէ օլունուր։

Սէպէպ, չիւնքի խարիճտէ չալըշան գատընըն քեարը, զայպուպէթ իլէ հուսուլէ կէլէն զայպըն էքերինի տօլտուրամազ, վէ չօճուգլար՝ էլլէրինէ կէչէնի կըբարլար էըըթարլար, վէ սաւ տէօթիլէրի վէ սայիրէ տօլու օլտուգլարընտա տէօքերլէր, վէ պօշ օլտուգլարընտա աղլարլար, հալպու քի ֆամիլեա գատընընըն մէվճուտ պուլունտուղու խանէտէ, հէր չէյէ նէզարէթ իտէր, զայեաթը մէնն իլէ, վէ էնէնէլէր վէ իչէճէկի հիսապը սուրէթտէ թէվզի վէ թագսիմ գըլար պիր էլ վար տըր։

Հէր նէ իսէ, պէն, էվլի գատընլարըն ֆաբրիգալարտա չալըշմալարընըն եասագ իտիլմէսի, խուսուսիլէ կեճէլէրի չալըշմալարընըն մէնն օլունմասը թարաֆտարըըըմ։

Սէօզիմէ շու վէճհիլէ խիթամ վէրիրիմ.

Կէչէն կիւն, Մ. Լիօնէտէն, վէ սօնրա տա Մ. Գամէլինատան, պու մուհիմ մէսէլէտէ քէնտի էֆքեարլարընտա օլտուգումու խալիսանէ պիր հէյէճանլէ իշիթտիմ։ Պու խուսուսու, պէն տէ, վէ մահզուզիեէթի ազիմէ իլէ իշաէթ իտէրիմ։

Կէրչի անլէրին էֆքեարը իճթիմաիեէլէրիլէ, պէնիմ էֆքեարըմ արասընտա պիր կիրտապ վար տըր, լաքին էօյլէ տէ պիր զէմին վար տըր քի, պիզի, էեկեարճէյիմիզ եագլաշտըըմագ տա տըր։ Պու իսէ, ամէլէնին խայըրը անվալի կիպի պիր արզուի չէտիտ տիր։

Էրպապը ֆէննի թասարրուֆլա մուպահասաեա կիրիշմէմիշիմ տիր, ֆագաթ պու պապտէ սանաաթեա թէճրիւպէմ պուլունմաղլա, խըրսթիեանճա պիր վազիֆէ իյֆա իթմէք իւզրէ, վէ վիճտանըմըն ինթիհաճընտան թազեիգ օլունարագ, պու մէսէլէեէ կիրիշմիշիմ տիր։

Պինապէրին պու մէսէլէտէ քէնտիմէ հէմէֆքեարլար պուլտուղումտա, մէմնուն օլուրում։ Զօգ տէֆա, էհալինին մէթալիպաթը իչինտէ, խըրիսթիեանլըղա մախսուս օլան, ֆագաթ ունուտուլմուշ պուլունան պիր նօգթա մէվճուտ օլտուղունու տիւշիւնմիւշիւմ տիւր։

Թէքրար իտէրիմ քի, պու մէսէլէտէ հէմէֆքեարլարա թէսատիւֆ իթտիկիմտէ, մէսուտ կիւնլէրէ նայիլ օլմուշճասընա իգհարը մահզուզիեէթ իյլէրիմ, չիւնքի եալընըզ պու թարիգլէ, հէյեէթի իճթիմաիէնին պիր թագըմ միւնազաալարընը թէսքին իտէպիլիրիզ։

Պիզիմ իչին նատիրաթտէն օլան անճագ օ կիւնլէրտէ, բօլիթիգաճա միւնազաալարըմըզը թաթիլ իտէրիզ։ Վաթան թէհլիքէտէ օլտուղու, վէ Ֆրանսանըն իսմի, չէօհրէթի վէ իթիպարը մուխաթարատա պուլունտուղու զէմանլարտա օ կիւնլէրէ նայիլ օլունուր։ Օլ վագըթ ճիւմլէմիզ տէ իթթիֆագ իտէրիզ, վէ քեաֆֆէյի ֆըրգալարըն մաֆէվգինտէ պուլունան իթթիհատը վաթանբէրվէրինին հասըլ իթտիկի մահզուզիեէթ հիսսիյլէ մէզքիւր կէչիտտէն չըգարըզ։

Հէյէթի իճթիմաիեէնին պիւեիւք պիր գանունու տախի, պու հալէ պէնզէր պիր չէյ տըր, չիւնքի օնտա տա վաթանըն իսմի, պիւեիւքլիւկիւ, վէ հուգուգու, ֆուգարա վէ զուաֆանըն հիմայէսի մատտէսի վար տըր, չիւնքի օ տախի, էն զիեատէ սէվտիկիմիզ միւսթագպէլէ տայիր օլուպ, մէմլէքէթիմիզին մէնպաը վէ իթիպարը տըր։

Իմտի, սիզլէրէ րէճա իտէրիմ, քեաֆֆէմիզտէ պիլիթթիֆագ շու միւսալէմէթ գանունը ինթիմախըմը գապուլ իտէլիմ, չիւնքի պունու գապուլ իթմէքլիկիմիզ, տախիլի մէմլէքէթտէ պիզիմ շէրէֆ վէ գուվվէթիմիզ տիմէք օլաճագ, վէ ումուրը սանաիեէ գավանինինտէ պիր միսալ իրաէ իթմիշ պուլունուլաճագ տըր։ Էվվէթ, պու եօլտա պիր գարար, իշպու մէճլիս իչին, զուաֆա վէ ֆուգարայա սախավէթ նիւմունէսի կէօսթէրէնլէր միեանընտա պիրինճի մէվգի իհրազ իտէճէկի ճիհէթլէ, պիր շէրէֆի ազիմ տիմէք օլաճագ տըր։»

Պու սօն սէօզլէր, եալընըզ պազը ազատան մաատա, մէճլիսին քեաֆֆէյի հազըրունու թարաֆընտան շիտտէթլէ ալգըշլանմըշ տըր։

ԼՈՒՂԱԹ

ԷՊՈՒ-ԷԼ-ԶԻԵԱ

Լուղաթը Էպու-էլ-Զիեաեա կէրէք Տէրսաատէթտէ վէ կէրէք թաշրալարտա իշթիրաք իտէնլէր, տօղրուտան տօղրուեա մաթպաամըզա ճիզանէճէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

Իզմիր, Պաղտատ, Պէյրութ, Տրապզոն, Թրապլիզօն, Մըսըր-էլ-Գահիրէտէ արզու իտէնլէր, Լուղաթըն պիրինճի սահիֆէսինտէ թային օլունան մահէլլէրէ, վէ Գօնիատա Օսմանը պանգասը մէմուրու Մահիր պէյէ միւրաճաաթ իլէեէպիլիրլէր։ Տէրսաատէթտէ Առաքել վէ Ալիքսան վէ Օսմանը քիթապխանէլէրինէ միւրաճաաթլէ իշթիրաք իտէնլէրէ մաթպաանըն իմզասըյլա սէնէտ մախսուս իթա իտիլիր։

Մամաֆիհ զիքր օլունան մահէլլէրտէն եանի Իզմիր վէ սայիրէտէն տախի արզու օլունտուղու հալտէ, տօղրուտան տօղրուեա մաթպաամըզա միւրաճաաթ իտիլէպիլիր։

Ասհապը իշթիրաք՝ նամ վէ չէօհրէթ վէ մահէլլի իգամէթլէրինի մուվազզահ սուրէթտէ պիլտիրմէլի տիրլէր քի, իրսալաթտա եանլըշլըգ վուգուա կէլմէսին։

Թաշրատան պաօնէ օլաճագ զէվաթ՝ եա բօսթա պուլու, եախօտ բօլիչա իլէ վէ եախօտ նագտէն թէէտիեաթտա պուլունապիլիրլէր։ Մուգապիլինտէ քէնտիլէրինէ բուլ եաբըշտըրըլըմըշ վէ սուրէթի մախսուսէտէ թապ իտիլմիշ պիր սէնէտ կէօնտէրիլիր։

Բօսթա իւճրէթի ունուտուլմամալը տըր։

ԷՊՈՒ-ԷԼ-ԶԻԵԱ

ՕԵՈՒՆՊԱԶԸՆ ԳԱՐԸՍԸ

Ղազէթամըզտա քիթապ չէքլինտէ թապ իթմէքտէ օլտուղումուզ իշպու հիքեաեէնին իքինճի գըսմը տախի խիթամ պուլմուշ օլմաղլէ, այըրըճա ճիլտլէթտիրմիշ օլտուղումուզտան, սաթըլըա չըգարըլմըշ տըր։ Պու քիթապըն միւնտէրիճաթը, օգուեանլարըճա տախի թաստիգ օլունաճաղը վէճհլէ, ֆէվգէլատէ ախլագը համիտէեէ մուվաֆըգ, միւէսսիր վէ ճալիպ օլուպ, հէր վէճհլէ գրաաթ վէ միւթալէասը, թավսիեէ տըր։

Իքի ճիլտի պիրլիքտէ 20 ղրուշ ֆիեաթլէ սաթըլմագտա տըր։

Արզու իտէնլէրին՝ մաթպաամըզա, միւվէզզըմիզէ վէ սայիր ղազէթա միւվէզզիլէրինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

ՀԱՅՏՈՒՏ ԳԱՐԸ

Մէզքիւր նամ իլէ պունտան ագտէմ ղազէթամըզտա թէֆրիգա մագամընտա թապ ու նէշր իթմիշ օլտուղումուզ քիթապը իքի ճիլտ օլարագ պաշգաճա քիթապ չէքլինտէ ճիլտլէթմիշ օլտըղըմըզտան, պու քէրրէ սաթըլըա չըգարըլմըշ տըր։ Իշպու քիթապըն միւնտէրիճաթը, ղազէթամըզտա օգումուշ օլանլարըն թաստիգ իտէճէկի վէճհ իւզրէ, հէմ պիրինճի Նաբօլէօն թարիխինտէն պահս իտէրլէրը հավի, հէմ տէ ղարէպ ճալիպ վէ շայեանը գըրաաթ վէ միւթալէա օլուպ, թէքմիլի 1056 սահիֆէտէն իպարէթ վէ պիւեիւք գըթըատա օլտուղու հալտէ, իքի ճիլտինը արզու իտէնլէրէ ֆիեաթըճա զաեէթ էհվէնիեէթ վէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ, 30 ղրուշա սաթըլմագտա տըր։

Իշթիրա իթմէք իսթէեէնլէրին մաթպաամըզա եախօտ ղազէթա միւվէզզիլէրինէ խապէր վէրմէլէրի իլան օլունուր։

ՃԱՆՖԵՍԱՃԻ ԱՒԵՏԻՍ ՊԷՅԼԷՐԵԱՆ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՉԱՐՇՈՒԻ ՔԷՊԻՐՏԷ ՍԱՆՏԱԼ ՊԷՏԷՍԹԷՆ ՍՕՔԱՂԸ Ն. 7

Իշպու մաղազատա սիեահ վէ րէնկլի ֆիսթանլըգ, ճիհէզ իչին իփէքլի գումաշլարըն էն էյի վէ կիւզէլ ճինսլէրի, կրօն, ֆայլ ֆրանսէ, արմիւր մէրվէյեէօզ, սաթէն լիօն, րէնկլի աթլազ, մանթօլուգ չիչէքլի գատիֆէ, կարնիւրէ չըպուգլու գատիֆէ, գարէլի ֆիսթանլըգ, վէ իփէքլի կըընատին գատիֆէլի պուլունտուղունտան, միւրաճաաթ իտէճէք քեաֆֆէյի րաղպէթլու միւշթէրիլէրին, կէրէք էմթաանըն նէֆասէթ վէ զարաֆէթի, վէ կէրէք ֆիեաթլարըն էհվէնիեէթինէ խօշնուտ օլաճագլարը պէեան օլունուր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 16 յունիս

Հ. գ. ՚ումումի 15 գաբ. գ. ք.	16 05
«գ. յունիս 16 աչըլ. (տուպլը	16 4
Իւնիֆիէ գաբ. 14 գուբ.	
» աչըլ. 15	
Սէրի Ա. Ա. Իսթիգրազ	24 90
» B. Բ.	14 30
» C. Գ.	15 04
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	41 50
Ագչէ փարէսի	6 00
Րաբօր	
Հէվալէսիգ	35

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7 30
Օթոմանլը պանգասը	6 18
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4 17
Թրամվայ	480 ½
Սօսիէթէ օթթոման պանգասը	4 18

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրուշտան	Դ.Հ. Բր
Պէնաշ Մէճիտիեէ փարէսը	108 20
Մէթալիք »	102 30
Պէշլիք »	103 25
Ալթըլըգ »	103 20
Պաթըր »	000
Գայմէ »	0000
Ինկիլիզ լիրասը	111 8
Ֆրանսըզ ալթունու	88 16
Բօլ	90 20
Գրէմից ալթունու	51 20
Գարպօն գամէսի	09 70
Իսթիգրազը տախվիլի	00 00
Գաբանտը	37 23
Աչըլտը գուբօն քէսիք	37 20

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 27 Յունիս

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	99 9/16
Էսհամը ումումիէ աչըլ. գ. ք.	14 5/8
» » գաբան. գ. ք.	14 11/16
5 իսթիգրազը 1ինճի սընըֆ	24 1/2
71 » 2	14 7/8
79 » 3	14 3/8
Տէվլէթի Ալիեէնին 71 իսթիգ.	83 1/2
Օսմանլը Պանգասը	10 3/4
Րուսիա իսթիգրազը 1873	97 3/8
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	81 1/4
Մըսըր իմթիյազլը շըմէնտըֆէր	10 /8
Տաիրա սանիէէ	77 1/8
Մըսըրըն Րօշիլտ իսթիգրազը	99 1/2
Մաճարիսթան էսհամը	00
Գամպիօ Բարիս	25 275

Բարիս, 27 Յունիս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3%	82 57
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 4½	106 02
Էսհամը ումումիէէ աչըլ. գ. ք.	14 77
Էսհամը ումումիէէ աչըլ. գ. ք.	14 77
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի Ð	14 70
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի C	14 87
Րումէլի շըմէնտ. թահ.	41 25
Օսմանլը պանգասը	525
Գրէտի Լիօնէ	572
Գրէտի Ֆօնսիէ	1445
Լիօն ագսիօնու	1247
Սիւէյշ գանալը	2160
Րուս ֆօնտօսու 5% 1877	102 1/8
Իթալիա էսհամը	98 95
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	412 50
Իսբանիա խարիճի իսթիգ	72 1/4
Բրիօրիթէ թահվիլաթը	410 00
Եունան 5% 1879	381 25
Գամպիօ Լօնտրա	25 28

Բարիս, 25 Յունիս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 4½ %	
Օսմանլը ֆօնտօսու 4½ %	60 00
Րումէլի շըմէնտըֆէր թահ.	
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշ.	000 00

Վիէննա, 26 Յունիս

Լօնտրա ուզէրինէ գամպիօ	125 80
Րումէլի շըմէնտըֆէրլէրի	20 50

ԻՍՊԻՐԻՏԻՕՆ ՉԱՎՈՒՇԱՔԻ

ՏԻՇՃԻ

Միւմքիւնէյհ սանաաթընտա մահիր օլուպ, չիմտիյէ գատար միւշթէրիլէրինի խօշնուտ գըլմըշ օլտուղունտան, քէնտիսինէ իհթիյաճ յարը օլան քիմսէլէրին, Պէյօղլունտա Գուլէ-գաբուսունտա, 592 նիւմէրօյու մաղազաեա միւրաճաաթ տըր։

ՄԱՂԻՔ ղազէթասընըն պիր սէնէլիք նիւսխէլէրի ճիլտլէնիպ մաթպաամըզտա 4 մէճիտիյէյէ ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Եօլճու թարիֆասը, 1887 Մայիս 12 տէն իթիպարէն

ՍԹԱՆՊՕԼ — ԷՏԻՐՆԷ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 2 — Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Սթամպօլ	Հարէքէթ	8	15
Գում-գաբու	»	8	26
Եէտի-գուլէ	»	8	37
Մագրի-քէօյ	»	8	52
Այխսթէֆանօ	»	9	4
Քիւչիւք-Չէքմէճէ	»	9	15
Սպարթա-գուլէ	»	9	54
Համամ-քէօյ	»	10	25
Չաթալճա	»	11	4
Գապագճը	»	11	36
Սինէքլի	»	12	37
Չէրքէս-քէօյ	Վարուլ	1	17
	Հարէքէթ	1	37
Չօրլու	»	2	22
Մուրատլը-Քէօբէք	»	3	5
Սիտլէր	»	3	32
Լիւլէ-Պուրկազ	»	4	6
[illegible]ա-էսքի	»	4	43
Բ[illegible]-քէօյ	»	5	19
Ուզուն-քէօփրիւ	»	6	
Գուլէլի-Պուրկազ	»	6	29
Ուրլի	»	6	50
Էտիրնէ	Վարուլ	7	30
		Աքշամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 1 — Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	7	35
Ուրլի	»	8	16
Գուլէլի-Պուրկազ	»	8	45
Ուզուն-քէօփրիւ	»	9	9
Բավլօ-քէօյ	»	9	46
Պապա-էսքի	»	10	33
Լիւլէ-պուրկազ	»	11	5
Սիտլէր	»	11	36
Մուրատլը	»	12	7
Չօրլու	»	12	59
Չէրքէս-քէօյ	Վարուլ	1	37
	Հարէքէթ	1	57
Սինէքլի	»	2	46
Գապագճը	»	3	34
Չաթալճա	»	4	
Համամ-քէօյ	»	4	59
Սպարթա-գուլէ	»	5	24
Քիւչիւք-Չէքմէճէ	»	6	2
Այսթէֆանօ	»	6	13
Մագրի-քէօյ	»	6	27
Եէտի-գուլէ	»	6	42
Գում-գաբու	»	6	52
Սթանպօլ	Վարուլ	7	
		Աքշամ	

ԷՏԻՐՆԷ—ՍԱՐԷՄ ՊԷՅ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 122 — Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	8	20
Գատը-քէօյ	»	8	55
Մուսթաֆա-բաշա	»	9	32
Հարմանլը	»	10	36
Թըրնօվա	Վարուլ	11	5
	Հարէքէթ	11	25
Խաս-քէօյ	»	12	13
Եէնի-մահալլէ	»	1	20
Բաբազլը	»	1	59
Խաթունիցա	»	2	34
Ֆիլիպէ	Վարուլ	2	56
	Հարէքէթ	3	11
Բազարճըգ	»	4	22
Սարէմպէյ	Վարուլ	4	50
		Աքշամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 121 — Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Սարէմպէյ	Հարէքէթ	6	
Բազարճըգ	»	6	3[illegible]
Ֆիլիպէ	Վարուլ	7	35
	Հարէքէթ	7	50
Խաթունիցա	»	8	15
Բաբազլը	»	8	55
Եէնի-մահալլէ	»	9	37
Խաս-քէօյ	»	10	43
Թըրնօվա	Վարուլ	11	25
	Հարէքէթ	11	45
Հարմանլը	»	12	24
Մուսթաֆա-բաշա	»	1	22
Գատը-քէօյ	»	1	57
Էտիրնէ	Վարուլ	2	30
		Աքշամ	

ԻԽԹԱՐ

Միւլհագաթ գաթարլարընըն թարիֆասը պաշգաճա նէշր օլունմուշ տուր։

ԷՏԻՐՆԷ — ՏԷՏԷԱՂԱՃ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 222 — Պէհէր Սալը, Բէնչշէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Աքշամ	
Տէտէ-աղաճ	Հարէքէթ	2	20
Ֆէրրէ	»	3	23
Պիթիկլի	»	4	20
Սուֆլի	»	5	10
Տիմէթօգա	»	6	21
Գուլէլի-Պուրկազ	»	7	5
Ուրլի	»	7	35
Էտիրնէ	Վարուլ	8	28
		Աքշամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 221 — Պէհէր Բազար իրթէսի, Չարշէնպիհ վէ Ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	6	38
Ուրլի	»	7	35
Գուլէլի-Պուրկազ	»	8	15
Տիմէթօգա	»	8	51
Սուֆլի	»	10	7
Պիթիկլի	»	10	54
Ֆէրրէ	»	11	54
Տէտէ-աղաճ	Վարուլ	12	50
		Աքշամ	

ԹԸՐՆՕՎԱ — ԵԱՆՊՕԼՈՒ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 322 — Պէհէր Բազար իրթէսի, Չարշէնպիհ վէ Ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
Իշպու գաթար պաշլըճա խաթթըն աթիտէքի գաթարլարընա միւսատէֆ տըր.		Սապահ	
Սարէմպէյտէն	Վարուլ	11	25
Էտիրնէտէն	Վարուլ	11	25
			37
Թըրնօվա	Հարէքէթ	11	
Գարա-բունար	»	12	50
Րամնէ-մահալլէսի	»	1	35
Եէնի-Զաղրա	»	2	34
Ըսլիմիօ-Քէրմանլը	»	3	8
Եանպօլու	Վարուլ	4	7
		Աքշամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 321 — Պէհէր Սալը, Բէնչշէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Եանպօլու	Հարէքէթ	6	3
Ըսլիմիօ-Քէրմանլը	»	7	26
Եէնի-Զաղրա	»	8	29
Րամնէ մահալլէսի	»	9	20
Գարա-բունար	»	10	25
Թըրնօվա	Վարուլ	11	
Իշպու գաթար պաշլըճա խաթթըն գաթարլարընա միւսատէֆ տըր։			
Սարէմպէյտէն	Հարէքէթ	11	42
Էտիրնէտէն	Հարէքէթ	11	89
		Սապահ	

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՒՏԻՐԻԵԷԹԻ

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԳԱԹԱՐԼԱՐԸ

Եօլ թարիֆասը, 1888 Մայիս 1 տէն իթիպարէն եէնի էմրէ տէկին

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ — ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ — ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ — ՎԱԳՕՆԸ ՀԱՐԷՔԷԹ

ՍԹԱՍԻՕՆ	4	6	8	10	2	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46
	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ
Սթանպօլ	6 15	6 49	7 17	7 45	8 15	8 41	9 10	10 11	10 37	11 10	11 38	1 49	2 17	2 50	3 46	4 14	4 47	5 16	5 49	6 18	6 44	7 02	7 31
Գում-գաբու	6 27	6 58	7 26	7 54	8 26	8 50	9 19	10 20	10 46	11 19	11 47	1 58	2 26	2 59	3 55	4 23	4 56	5 25	5 58	6 27	6 53	7 11	7 40
Եէնի-գաբու	6 32	7 02	7 30	7 58	—	8 54	9 23	10 24	10 50	11 23	11 51	2 02	2 30	3 03	3 59	4 27	5 00	5 29	6 02	6 31		7 15	7 44
Սամաթիա	6 39	7 08	7 36	8 04	—	9 00	9 29	10 30	10 56	11 29	11 57	2 08	2 36	3 09	4 05	4 33	5 06	5 35	6 08	6 37		7 21	7 50
Եէտի-գուլէ	6 44	7 12	7 40	8 09	8 37	9 04	9 32	10 34	10 59	11 33	12 00	2 12	2 39	3 13	4 09	4 36	5 11	5 38	6 13	6 40	7 02	7 24	7 54
Մագրի-քէօյ	6 57	7 24	7 51	8 21	8 52	9 16	—	10 46	—	11 45	—	2 24	—	3 24	4 21	—	5 23	—	6 25	—	7 14		8 06
Այ-Սթէֆանօս	—	7 33	—	8 30	9 04	9 25	—	10 55	—	11 55	—	2 33	—	—	4 30	—	5 32	—	6 34	—	7 24		8 15
Քիւչիւք-Չէքմէճէ	—	—	—	—	9 14	—	—	—	—	12 03	—	—	—	—	—	—	—	—		—	7 32		—

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ — ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ — ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ — ՎԱԳՕՆԸ ՀԱՐԷՔԷԹ

ՍԹԱՍԻՕՆ	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	1	41	43	45
	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ	Աքշամ
Քիւչիւք-Չէքմէճէ	—	6 40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 40	—	—	—	—	—	—	—	6 02	—	—	—
Այ Սթէֆանօ	6 20	6 49	—	7 45	—	8 40	—	9 43	—	11 10	—	1 49	—	2 50	—	—	4 47	—	5 49	6 18	—	7 08	—
Մագրիքէօյ	6 31	6 59	7 27	7 55	8 23	8 51	—	9 53	—	11 20	—	1 59	—	3 00	3 56	—	4 57	—	5 59	6 27	—	7 13	—
Եէտի-գուլէ	6 43	7 11	7 39	8 08	8 35	9 04	9 38	10 05	11 04	11 32	1 27	2 11	2 44	3 12	4 08	4 41	5 10	5 43	6 12	6 42	7 01	7 25	7
Սամաթիա	6 47	7 15	7 43	8 12	8 39	9 08	9 42	10 09	11 08	11 36	1 31	2 15	2 48	3 16	4 12	4 45	5 14	5 47	6 16	—	—	7 29	7 57
Եէնի-գաբու	6 53	7 21	7 49	8 18	8 45	9 14	9 48	10 15	11 14	11 42	1 37	2 21	2 54	3 22	4 18	4 51	5 20	5 53	6 22	—	—	7 35	8 03
Գում-գաբու	6 57	7 25	7 53	8 23	8 49	9 18	9 52	10 19	11 18	11 46	1 41	2 25	2 58	3 26	4 22	4 55	5 24	5 57	6 26	6 52	7 10	7 39	8 07
Սթանպօլ	7 05	7 33	8 01	8 31	8 57	9 26	10 00	10 27	11 26	11 54	1 49	2 33	3 06	3 34	4 30	5 03	5 32	6 05	6 34	7 00	7 18	7 47	8 15

Ճէսամէթլի աղ օլան եիւքլէր պիլա փարա հէր գաթարտա գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի եիւքլէր՝ Տէրսաանէթ իլէ Մաքրի քէօյ եախօտ անտէն էօթէյէ իկէեէն գաթարլարտա գապուլ օլունամագ տըր

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՒՏԻՐԻԵԷԹԻ